

3/2019

ITT VAN AZ ŐSZ, ITT VAN ÚJRA

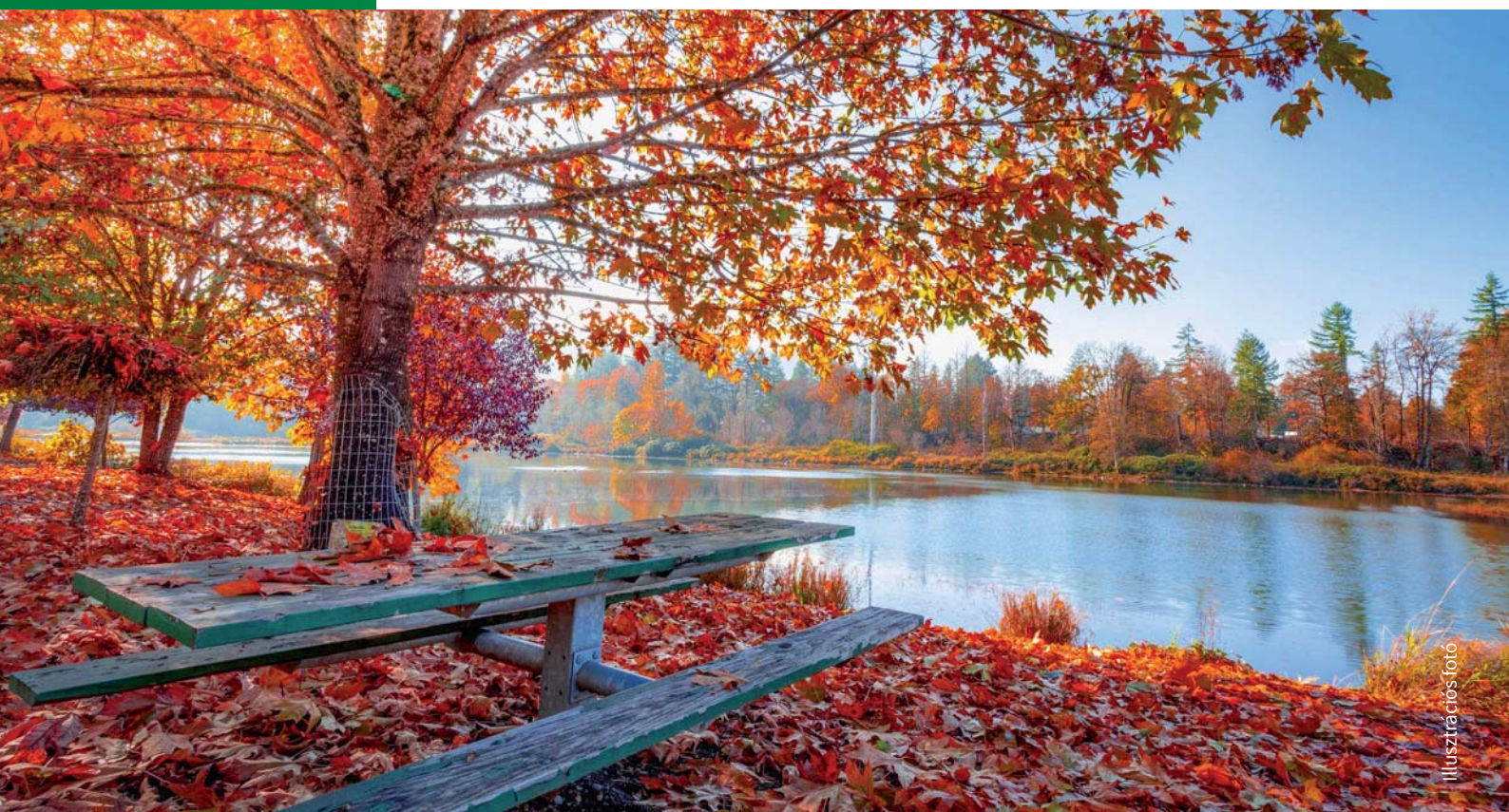

Nádsgazda

HírHARANG

Október 2019

www.trstice.sk

Illusztrációs fotó

Faültetési kampány

7. old.

Nyári táborok

14-15. old.

Futballered- mények

18. old.

Tisztelt lakosok, kedves nádsgazdák!

Kacz Éva, Nádsgazda polgármestere

Aszeptemberi Hírharangot tervezgetve azon kaptuk magunkat, hogy valószínűleg megint nem fogunk beleférni az eltervezett oldalszámba! Pedig a nyári szám készítésekor arra gondoltunk, jó, hát érthető, sok a program, de majd nyáron úgyis uborkaszazon van, nincs iskola, majd levegősebb lesz az őszi kiadás. Hála

Istennek, a számításaink nem jöttek be, a nyár is olyan eseménydúsán telt községünk életében, mint az elmúlt hónapok. A beszámolókat bővebben újságunk lapjain olvashatják majd.

Engedjék meg, hogy kitérjek a Szent István Napokra, amely községünkben fontos eseményhez köthető: a templom búcsújához. Az idei Szent

István Napok újszerű kezdeményezés volt. Sokan izgultunk, hogy vajon úgy sikerül-e a nádszegiek fesztiválját, nyárbúcsúztatóját, búcsúját megvalósítani, ahogy azt januárban a zimankós és sötét délutánokon megálmodtuk. Bízunk benne, hogy akiket elsősorban meg szerettünk volna szólítani, a nádszegiek kint lesznek és együtt ünneplik majd a búcsút, körhintákkal vagy anélkül.

Bizton állíthatom, hogy a rendezvény még saját elvárásainkat és elképzeléseinket is felülmúlta! Engedjék meg, hogy a község nevében megköszönjem a szer-

vezőbizottságnak az elképesztő munkát, amivel egy ilyen rendezvény sikeres levezénylése jár. A szervezőbizottság nevében pedig mindenkinek köszönöm, hogy bizalmat szavazott a búcsúnak és találkozhatunk Szent István ünnepén. Ünnepejlünk jövőre is együtt, legyen méltó az ünnepség államalapítónkhoz, s a jeles naphoz!

Mindenkinek kívánok izgalmas vénaszszonyok nyarát! A diákoknak sok sikert az iskolapadokban, a szülőknek kitartást karácsonyig, amíg a következő nagyobb lélegzetvételi iskolai szünet ideér.

Vážení obyvatelia, milí Trstičania!

Eva Kaczová, starostka obce Trstice

Ked' sme pripravovali jesenné vydanie nášho časopisu, pristihli sme sa pri tom, že s najväčšou pravdepodobnosťou sa zase nezmeštíme do plánovaného počtu strán. Pritom sme sa pri letnom vydaní vzájomne upokojovali, že keď príde leto, bude uhorková sezóna, nevyučuje sa v škole, jesenné vydanie bude pozvoľnejšie. Chvala Bohu, trošku sme sa prerátali, lebo letné diania v našej obci boli rovnako bohaté, ako predošlé mesiace. Podrobnejšie referáty si môžete prečítať v našom časopise. Dovoľte mi, aby som teraz venovala trošku väčšiu pozornosť Dňom Svätého Štefana v našej obci. Spôsob a realizácia podujatia boli novátorské, boli sme v napätí, či naša predstava, ktorú sme vymysleli počas tmavých zimných mesiacov o oslave hodov v Trsticiach sa kríži s predstavou Trstičanov o hodoch. Verili sme, že Trstičania, práve tí, ktorých sme chceli v prvom rade osloviť prídu von a oslávia hody spoločne s nami, či už s kolotočmi alebo bez.

Som presvedčená, že novátorské Dni Svätého Štefana v Trsticiach prekonali predstavy všetkých! Dovoľte mi, aby som v mene obce poďakovala skupine nadšencov, ktorí vymysleli a nenechali sa odradiť od pôvodnej myšlienky oslavy hodov v Trsticiach. A tiež mi dovoľte, aby som sa poďakovala Vám, Trstičanom, že ste prišli a oslávil ste s nami sviatok veľkého štátnika, patróna naša kostola. Srdečne Vás všetkých očakávame aj budúci rok!

V závere mi dovoľte, aby som Vám všetkým zapriala dobrodružné babie leto, študentom, žiakom ľahké naberanie nových vedomostí, rodičom výdrž do Vianoc, kým prídu zimné prázdniny.

Önkormányzati napló

Kacz Éva, Nádszeg polgármestere

Az elmúlt hetek, hónapok egyik legintenzívebb önkormányzati témája a szociális lakásokra kapott támogatás ellenőrzése volt. Áprilistól zajlik, többször voltak itt a minisztériumi illetékesek ellenőrizni a korai 2000-es években elnyert támogatásokat. 4 támogatásról van szó, amelyből bérlakásokat kellett volna a községnek építenie. Sajnos ebből csak 2 támogatás volt mérítve bérlakásokra, az egyikből az iskola melletti lakások, a másikkól a sorházak lettek építve. A Közlekedési és Építésügyi Minisztérium támogatása mellé a község még az Állami lakástámogatási alap hitelét is felvette és a mai napig fizeti. A másik kettő fennmaradó támogatás viszont nem lakásokra, hanem a községben található egészségügyi központokba volt fektetve, megszegve ezzel a támogatási szerződéseket. De miről is van szó pontosan?

A község 2000-ben 350 000,- EUR értékű támogatást kapott a Közlekedési és Építésügyi Minisztériumtól. A szerződésben rögzített és aláírt kötelezettség szerint a községnek a régi TSZ-irodaház melletti épület helyén bérlakásokat kellett volna építenie a megítélt 350 000,- EUR-s támogatásból, ill. az 50%-os önrészből, ami további 350 000,- EUR-t jelentett a falu saját költségvetéséből. A minisztériumi támogatás elnyerésének feltétele az önrész kifizetése és ennek dokumentációja volt. Vagyis, hogy összefoglaljuk, a községnek 700 000,- EUR összeget kellett volna fektetnie a régi TSZ melletti épületbe úgy, hogy a végén bérházként, bérlakásokkal üzemeljen.

Mindannyian tudjuk, minisztériumi ellenőrzés nélkül is, hogy ott ma nem bérlakások állnak, hanem egészségügyi központ, amely szociális ellátásra szakosodott. Nincs ezzel baj, ugyanis olyan világot élünk, amelyben egyre több és nagyobb szükség van ezekre az intézményekre is. Sajnos mindennapjaink részévé váltak és mára már elképzelhetetlen a szociális ellátás ezek nélkül az intézmények nélkül. Tisztában van ezzel a Munka-, Szociális és Családügyi Minisztérium is, hiszen minden évben jelentős összeggel támogatja ezeket az intézményeket országszerte, így Nádszegen is. A község szempontjából viszont nem mindegy, hogy a község, mint szerződő fél szerződésszegés vétségébe

esett és bérlakások helyett egészségügyi központ épült és működik. A szerződés egyértelműen kimondta, hogy a község milyen célra használhatja fel a támogatást, ugyanakkor kimondja azt is, hogy szerződésszegés esetén a minisztérium visszakövetelheti a pénzt. Az ellenőrzés eredményéről írásban tájékoztatták a községet ez év augusztus 9-én, 15 napos határidőt szabva arra, hogy a község a fent nevezett összeget visszafizesse. Amennyiben a község nem fizeti vissza a 350 000,- EUR-t, az épületet elárverezik. A csavar a történetben az, hogy az épület maga nem a községé, hanem a Vis Vitalis Kft. tulajdona. Vagyis a minisztérium olyan támogatást kér számon a községen, ami nem a községi vagyon gyarapításába lett fektetve, hanem a Vis Vitalis Kft. vagyonát képezi. Ebből természetesen következett, hogy a falu vezetése megszólította a Vis Vitalis Kft.-t, ismertetve a helyzetet. A kft. vezetése ennek kapcsán ígéretet tett a pénzösszeg egy összegben való kifizetésére, minderre szeptember 3-án került sor. A fogaskerekek közé azonban került még egy homokszem, mégpedig annak köszönhetően, hogy a fent nevezett összeg nem a Vis Vitalis Kft. számlájáról került a község számlájára, hanem a Tolerancia nonprofit szervezet számlájáról. Mondhatnánk, hogy na és? A lényeg az, hogy megvan a pénz, át lehet utalni a minisztériumnak és lezárul az egész kellemetlen ügy. Sajnos a község, de más jogi személyek esetében is az indokolatlanul kapott pénzösszegek (számla, szerződés vagy más dokumentum hiányában) nem könyvelhetők, a küldő által visszaigényelhetők és bizonyos esetekben ezek megtartása (felhasználása) büntetőjogi következményeket is von maga után. Ezért született egy háromoldalú megegyezés, amelynek értelmében a Tolerancia nonprofit szervezet átvállalja a Vis Vitalis Kft. kötelezettségét a faluval szemben, amelyek a szerződésszegésből adódnak. Az összeget a község visszautalta a minisztérium számlájára és bízunk benne, hogy így most már tényleg lezárul az ügy.

Hogy mi ebből a tanulság?

Elsősorban az, hogy a szerződések, a kötelezettségek nem évülnek el, utolérnek

bennünket annak ellenére, hogy ígéretet hangzanak el, és szírién énekek szólnak: minden rendben lesz. Nagy tanulság ez mindenki számára, nem csak a községnek vagy jogi személyeknek. A kézzel (aláírással) ellátott kötelezettséget teljesíteni kell, legyen az hitelszerződés, biztosítás vagy akár egy telefonszám.

A másik nagy tanulság számomra az, hogy legyen bármilyen hasznos és szép a szociális otthon gondolata, nem ez volt a leggyakoribbabb módja a község számára annak, hogy ilyen jellegű intézményt létrehozson. Elsősorban azért, mert ez az épület nem községi tulajdon és nem gazdaságos olyan ingatlanba fektetni a község anyagi forrásait, amely nem képezi a község vagyonát. Elvégre nem szoktuk a saját fizetésünkéből, nyugdíjunkból a szomszéd házat javíztatni, autót venni ismeretleneknek vagy bármilyen más pénzösszeget ajándékba adni idegeneknek.

350 000,- EUR önrész, 10 millió szlovák korona. 2000-ben, amikor az átlagbér Szlovákiában 11 500,- Sk, vagyis 380,- EUR volt. De hogy ne legyünk elfogultak, viszonyításképpen nézzük meg, mit jelent ez az összeg ma a község életében. 30 000,- EUR-tól 50 000,- EUR-ig kerül egy közepesen hosszú útszakasz leaszfaltozása. 25 000,- EUR-ba kerül egy új, csillli-villi EU-konform játszótér. 100 000,- EUR-ból az összes középület ablakát ki lehetne cserélni, energiát spórolva ezzel... És még folytathatnám.

Szolgáljon ez a történet mindannyiunk okulására. Mérlegeljünk, mielőtt aláírunk, s ha már aláírtunk, akkor tartsuk be az adott szavunkat.

A ballagó idő búvkörében

Elek László atya

Fekete István, vallásos lelkületű vadászíró egyik könyvének ezt a címet adta: Ballagó idő. Több regényt írt, melyekben az idő múlásán keresztül szemléltetve állítja elének Isten csodálatos világát, melyben csak látszólagos főszereplők az állatok, az igazi főhős benne az ember. Az ember, aki megismerni akar; aki tanulni akar; aki maradandót alkotni akar; aki szeretni akar. Az ember, akinek rá kell jönnie, hogy a fejlődésben egyik nagy segítőtársa, s ugyanakkor egyik nagy ellensége az

idő, mely megállíthatatlanul halad. Segítőtárs azért, mert a tanuláshoz, testi-lelki fejlődéshez idő kell. Ellenség azért, mert igen kevés áll rendelkezésünkre belőle itt a földön, s talán hamarabb elfogy, mint azt mi elképzeltük. Addig azonban, amíg az ember Istenre hagyatkozik, nem érheti meglepetés, bármikor is áll meg számára a ballagó idő...

Iskolánk életében is ballag az idő. (Nekem azonban úgy rémlik, hogy minden nyári szünetben mintha meghazudtolná

önmagát s inkább a „rohanó” jelző jellemzőit ölténé magára!)

Ismét szeptember van. Iskolánk életébe újra beleszólt a ballagó idő. Nem vadul rohanó, mint a nyári szünet alatt, hanem meggondolt, mert tudja, hogy a tanuláshoz, testi-lelki érettséghez igenis – idő kell. Az iskolakezdés az idősebb diákok számára is próbatétel, azonban igazából a kiselsősök érzik meg annak különlegességét, akik ebben az iskolaévben kezdik meg tanulmányaikat az iskolában. Ugyanúgy említésre méltó azon diákok jelenléte, akik ennek az iskolaévnek befejeztével búcsút vesznek hűn szeretett iskolájuktól, tanítóiktól és természetesen osztálytársaiktól. Bizonyára ők lesznek majd azok, akik könyörtelen harcot fognak folytatni a tudás további megszerzéséért, hogy a sikeres felvételi után örömmel készüljenek középiskolás diákéveikre. Természetesen szeretettel gondolkodom rátok is, kedves diákok, akik már több éven keresztül megízleltétek az iskola „csemegeként ható csodálatos ízét”, s meggyőződés, hogy örömmel vártátok annak lehetőségét, hogy tudásban és bölcsességben növekedhessetek a megkezdett iskolaév hónapjai alatt.

Mit érne azonban az iskola a tanító, nevelő és más fontos személyzet nélkül! Micsoda üresség tátongana benne! Bár, el tudom képzelni egyes diákok fantáziavilágába beépülve ezt a vészhelyzetet is.

Az iskola élete elképzelhetetlen a lelki töltet nélkül. Ezért buzdítlak benneteket kedves diákok, hogy nagyon mély átéléssel vegyetek részt az iskola által szervezett programokon, versenyeken, hogy tehetségetek és tudástok kincsét felhasználva az iskola „vérkeringésének” motorjává váljatok.

Kedves Tanárok, Diákok és Szülők! Sok meggondoltságot, lelki épülést, értelem- és tudásban való gyarapodást, valamint nagyon eredményesen és boldogan eltöltött iskolaévet kívánok mindnyájatoknak a ballagó idő társaságában!

A Nádszegi Szent István Király Polgári Társulás tevékenysége az elmúlt időszakban

A polgári társulás vezetőségének nevében Králik Gábor

A hogy az elmúlt években, úgy idén is megemlékeztünk az 1848-49-es forradalomban és szabadságharcban elesettekről.

Az első világháborúban elesettek emlékére ültetett fák az öreg temetőben egy kivételével mind megéledtek, de sajnos azóta már néhány kis facsemetét kettétörttek, ezeket az ősz folyamán majd pótoljuk.

A plébánián tovább folytatódtak a munkák és közben sikerült a kerítést is újjávarázsolni. Az eredmény jól látható, remélhetőleg a többség tetszését elnyerte. A bejáratnál két Árpád-házi szent szobra áll. Szent Erzsébet és Szent Margit szobrát Lukács János szobrász készítette. A szobrokat Bugár Attila és felesége Andrea ajándékozták, hogy ezzel is egy még hangsúlyosabb bejáratot biztosítsunk a plébániánknak. A nagylelkű adományokért Isten fizessen meg, ahogy mindenkinek, aki bármilyen módon hozzájárult a munkák sikeres elvégzéséhez. Megújult a bejárat és a bejárat lépcsője is. A kivitelezést a 4H kft végezte nagy odaadással és precizitással. A vasmunkát Lovas Árpád készítette. A még hiányzó korlátok gyártása folyamatban van. Ha elkészül, az egész bejárat rész megújulva várja a betérőket. A tereprendezési munkák is befejeződtek, a gyepszőnyeg telepítésére az ősz folyamán kerül sor. A plébániánk így már szinte teljesen megújult.

Észrevétlenül beköszöntött az ősz és észre sem vesszük, máris itt az év vége, a számadás, évvértékelés ideje. Addig azonban még akad bőven tennivaló.

Polgári társulásunk hozzájárult a falunk múltját tárgyaló tanösvény létrehozásához, amely szintén az önkormányzat és a helyi civil szervezetek kezdeményezésére jött létre Bugár Andrea által gyűjtött információk alapján.

A Szent István napok keretén belül megemlékeztünk templomunk védőszentjéről

és megkoszorúztuk Szent István királyunk szobrát. A koszorúzás után került sor a plébánia kerítésében található szobrok megsemmisítésére.

A falu önkormányzatával karöltve szeretnénk az idén is kiültetni néhány fát, hogy ezzel is hozzájáruljunk környezetünk szebbé tételéhez, és nem utolsósorban az élhetőbb, tisztább és zöldebb falu kialakításához. Hiszem, hogy a nádszegieknek nem mindegy, milyen környezetben élnek, és tenni akarnak azért, hogy falunk szépüljön. A fák ültetésével a természet értékeinek megvédéséért is teszünk valami hasznosat.

Szeretném felhívni figyelmüket a nádszegi cserkészek kezdeményezésére, miszerint mindenki a saját udvarába ültessen egy fát. Bízom benne, lesz rá alkalma, hogy majd az unokájával pihenjen alatta.

(A faültetési kampányról bővebben a 7. oldalon olvashatnak. – a szerk. megj.)

Mindenkinek köszönjük a segítséget, aki bármilyen módon hozzájárult az említett munkálatok megvalósításához. Mindenki, aki az adója 2%-át nekünk utalta, az mindebből kivette a részét. Köszönjük! Ebben az évben a 2%-os adományokból több, mint 3000 euró folyt be, amit teljes egészében a plébánia kerítésének építésére, a tanösvény megvalósítására és a tervezett fák kiültetésére fordítottunk ill. fordítunk.

Bízom abban, hogy a jövőben is számíthatunk az Önök segítségére és támogatására. Minden tőlünk telhető erővel és energiával azon leszünk, hogy a hozzánk eljuttatott adományokat templomunk, kulturális értékeink és környezetünk megóvására, szebbé tételére fordítsuk.

A fák titkos élete

A Nászségi Cserkészcsapat nevében Czako Marcsi

A rnyéket ad, gyümölcsével csilapítjuk szomjunkat, gyermekkori élmények kötnek hozzá. Legtöb-bünknek ezek a pozitív gondolatok jutnak eszünkbe a fákról. De igazából ennél sokkal nagyobb befolyásuk van életünk-re. Első és legfontosabb funkciójuk minden bizonnyal a fotoszintetizálás. Fák nélkül lehetetlen lenne az embernek az élet a

földön, ezért számunkra elengedhetetlen a fák jelenléte. Másik nagyon fontos funk-ciójuk a levegő hűtése. A nyári melegben transpirációjuk folytán lehűtik a levegőt, amely nehezebb a házak között felizzott levegőnél, így azzal kicserélődik. Ez a ki-cserélődés a jótékony szél, amely lehűti a falvakat/városokat és kifújja levegőjükből a port és az egyéb szennyeződések. A fák

nemcsak a levegőre vannak jó hatással, hanem a zaj kiszűrésére is. Főleg városok-ban, de forgalmasabb falvakban is állandó probléma az autók által okozott zaj, ami megnehezíti napjainkat. A fák részben ezt a problémát is tudják orvosolni. Ez az egyik jelentős célja a fasoroknak főutak mentén. A fasorok másik fontos előnye, hogy a védik az úttestet a zord időjárástól: óvják a havazástól és az erős szél-től. Viszont nemcsak nekünk válnak hasz-nunkra a fák, hanem rengeteg állatnak nyújtanak otthont és élelmet. Emellett fel-fogják a vizet, ezáltal megakadályozva az árvizet és talajvizet, amik hatalmas káro-kat okozhatnak.

Sokan úgy gondolnak a fákra, mint egy újabb gond a ház körül, mivel egy fáról ugyanúgy gondoskodni kell, mint a kert-ben lévő növényekről. Ráadásul sok fa egyenlő a velejáró sok zöldhulladékkal. Ha csak ez az egyetlen oka annak, hogy miért nem szeretnének a ház köré fákat, egyszerűen megoldható ez a probléma is. Nemcsak a lomblevelű, hanem a tűleve-lű fák is hullajtják leveleiket. Sok időt és erőt vesz igénybe a fa környékét rendben tartani, viszont, ha belegondolunk, hogy mi egy fa pozitív hatása a földre, minden bizonnyal ez az egy gond eltörpül a sok hasznunkra lévő dolog mellett. A zöldhul-ladék közé nemcsak a falevelek és ágak tartoznak, hanem a lenyírt fű, gyomnövé-nyek és a konyhai hulladék is ide sorolan-dó. Egy háztartásban sok ilyen zöldhulla-dék termelődik, amit általában a vegyes szemétbe dobunk, pedig ennél egy sokkal egyszerűbb megoldás is létezik. Minden zöldhulladék képes lebomlani, és ezt mi otthon is megoldhatjuk a saját kertünk-ben. A komposztálást már több száz éve alkalmazzák a falusiak, csak nem ezalatt a címszó alatt. A kert sarkában lévő kis sze-métdomb, amit nagyszüleink és dédszüle-ink is rendszeresen használtak, mára egy új nevet kapott, viszont a funkciója ugyan-az. Nem termeltek vele szemetet, és amit a kertből elhasználtak, azt vissza is adták neki. Nagyon fontos ennek az egyensúly-nak a fenntartása, amiről mostanság saj-nos egyre gyakrabban elfeledkezünk. So-

kan nem találják a legesztétikusabbnak a nyitott komposztot, ráadásul szaga is van. Erre azonban nagyszerű megoldások szü-lettek. A legegyszerűbb egy kis faketre-cet használni, de akár az internetről is lehet rendelni komposztálókat, és így akár a lakásban élő emberek is a balkonon, vagy akár a konyhában is tudnak komposztálni. Hogy mire jó a komposzt? Idővel a kom-poszt elkezd lebomlani, és összerothadni. A már félig lebomlott növénymaradvá-nyokat több dologra is felhasználhatjuk. A kertünkben növekvő zöltségek és gyü-mölcsök földjére tápláló és védő hatással

van. Megóvja a kártevőktől, a föld túlmele-gedését is lassítja, ráadásul sokkal tovább megtartja a növény gyökere körül a ned-vességet, így megvédve a kiszáradástól. Ráadásul nincs szükség műtrágyára, ami tele van mesterséges anyagokkal, ezáltal nem csak a növénynek, de a saját egész-ségünknek is kedvezünk. Minél többféle növényt teszünk a komposztálóba, annál több jótékony hatást tud kifejteni az újbóli felhasználás során.

Faleveleket és faágakat, illetve vastagabb törzzsel rendelkező gyomnövényeket is

rakhatunk a komposztba. Így egyszerűen meg tudunk szabadulni a gyorsan felgyü-lemlett zöldhulladéktól, és nem kell a ház elé kirakni, illetve megvárni, amíg a köz-ségben a zöldhulladékot elszállítják.

Lassan elérkeznek a hidegebb hónapok, és köztudott, hogy ilyenkor érdemes fákat ültetni. Ezért szeretném a lejjebb tárgyalt faültetés-kampányra felhívni az olvasók figyelmét. Minden egyes fa elültetésével egy lépéssel közelebb leszünk a tisztább környezethez.

Faültetési kampány

Mindegyikünk érdeke, hogy a levegő még sokáig tiszta ma-radjon, és a jelenlegi állapotot fenntartsuk, illetve javítsunk rajta. Csatlakozzunk Erdély cserkészeihez, akik a Szentatya látogatásának alkalmából fák ezreit ültették el! Esetleg India Uttar Prades nevű tartományához, ahol 220 millió fát ültettek el, mert a tartománynak ennyi lakosa van, és mert szeretné-nek gátat szabni a klímaváltozásnak. Csatlakozhatunk Etiópi-ához, ahol a Zöld Örökség program keretében 353 millió fát ültettek el, hogy ne romoljon tovább a talaj termőképessége. Vagy csak úgy tegyük ezt meg magunkért és Nászségért, hogy szebb legyen a környezetünk, jobb legyen a levegő! Faültetési kampány indul idén ősztől községünkben a nád-szegi cserkészek szervezésében, a helyi civil szervezetek támogatásával. Aki elültet egy fát a saját telkén vagy a háza előtt, kérjük, jelezze ezt a cserkészeknek vagy a községi hiva-talnak. Az ültető nevét és a fa fajtáját feljegyezzük egy krónikába. Legyen ez egy ajándék az unokáinknak! A szervezők egy kerámiakoronggal szeretnék megajándékozni a kampány résztvevőit.

Határtalanul Magyarországon! Tanulmányút Kecskemétre és környékére

Fülöp Leona

Anádszegi diákok részt vettek egy csodálatos négynapos kiránduláson az Emberi Erőforrások Minisztériuma által meghirdetett, támogatott programok közül. Iskolánk a Bács-Kiskun megye tájára meghirdetett programot választotta. Harmincnégy diákunk nyerte el a pályázatot, és június 18-tól június 21-ig élvezhette a magyarországi vendégszeretetet.

Már az indulás pillanatában sejtettük, hogy a kirándulás nagyszerű és felejthetetlen lesz. Négy óra utazás után szerencsésen megérkeztünk a szálláshelyre, a Pegasus Hotelbe, ahol a szálloda tulajdonosa fogadott minket személyesen. A szálloda a bőséges és változatos menü mellett kiváló szabadidős programokat nyújtott diákjaink számára: csúszda, kinti/benti medence, bowling, csocso, biliárd, ping-pong és a diákok nagy örömére az esti disco.

Az első napot a program szerint a szálláson töltöttük: fürdőzés, csúszdázás, játék, disco. A nagy melegben való utazás után ez felüdülés volt számunkra.

A második napon a tervezett program szerint Lajosmizsére utaztunk reggeli után, ahol a buszunkat a parkolóig csikóslegény vezette be. A kedves fogadtatás után kocsi-kázás, lovasbemutató következett csikósversenyyel, méneshajtással, ló- és számáridomítással, ostorcsattogatással. A bemutató után körbevezettek minket az istállókban, megnézhattuk a loállományt, az utánpótlást, egyéb állatokat. A sok élmény után a Tanyacsárdában fogyasztottuk el kiváló és elégséges ebédünket, cigányzene mellett.

Vezetőnk, Schäffer Beatrix a napunk hátralévő részét kibővítette egy másik kirándulással, az úticél Szarvas volt – az Arborétum és a csodálatos Mini Magyarország. Nagy élmény volt mindnyájunk számára, hogy makett formában is láthattuk, fényképezkedhettünk olyan ismert épületekkel, amelyeket eredeti nagyságukban is már meglátogattunk valaha.

Kirándulásunk harmadik napján Kecskemétre látogattunk. Itt egy jól felkészült idegenvezető várt minket. Diákjainkat csoportokra osztotta, feladatlapokat osztott minden csoportnak, amelyeket a városnézés folyamán kellett kitölteniük az egyes állomásokon. A tanulók nagy lelkesedéssel dolgoztak, élvezték a játékot és a látottakat.

Közös fagyizás után a Cifra Palota tárlatának megtekintése következett, többek között Puskás Öcsi és Kecskemét híres focistáinak ereklyéit láthattuk. Ezen a napon a Gokart Szálloda, Kecskemét legmodernebb szállodájának éttermében fogyasztottuk el ebédünket, ahol ebéd közben ráláttunk a gokartpályára. A napot ismét a szállodánk medencéjében és egyéb szabadidős programmal fejeztük be. A nap fénypontja a búcsú esti disco volt, ahol mindenki megmutatta, hogy tud táncolni, sőt a táncparkett ördöge.

Másnap fájó szívvel búcsúztunk vendéglátóinktól, Tiszaugtól és a „szűnyogoktól”. Tartalmas, élménydús kirándulásban volt részünk. Örültünk a lehetőségnek, hogy bekapcsolódhattunk ebbe a pályázati programba.

Iskolai tábor Sümegprágán

Kollárovics Tünde

2019. július 8-án reggel kilenckor a nádszegi alapiskola elől elindultunk első uticélunk, a budapesti Kelenvölgyi Általános Iskola felé.

Érkezésünk után felvettük testvériskolánk pár tanárát és diákját, rövid pihenő után elbusoztunk a Budai várhoz, ahol megnéztük a Várkert Bazárt és a Mátyás-templomot. A vár legmagasabb pontjára is felmentünk, ahonnan gyönyörű volt a kilátás. Megebédeltünk egy kis vendéglőben, ezután elbusoztunk Sümegprágára, ahol elfoglaltuk a szobáinkat a szálláson, kipakoltunk és később a szálláson vacsoráztunk.

A második napon meglátogattuk a balatonedericsi Afrika Múzeumot, ahol rengeteg érdekes trófeát láttunk, a múzeum körül pedig egy kisebb állatkert volt. Ezután elmentünk a tapolcai strandra, ahol viszont nem tudtunk sokáig maradni, mivel rossz idő és hideg volt.

A harmadik napon, szerdán felmáztunk a sümegi várba, ahol különböző népi játékokat próbálhattunk ki, és régi csaták újraalkotását vetítették le. Ebéd után megnéztünk egy lovagi tornát, ahol magyar és mongol „lovagok” küzdöttek meg egymással.

Csütörtökön körbecsónakáztunk a Tapolcai tavasbarlangban, és megnéztük a Malom-tavat. Másnap elmentünk Keszthelyre a Festetics-kastélyhoz, ahol nem csak a kastélyban jártunk körbe, hanem

megnéztük a kertjében megrendezett fotó- és hintókiállítását. A napot egy fürdészel fejeztük be a balatonedericsi strandon.

Szombaton a vezető tanárok egy falutörténeti vetélkedőt szerveztek, amely során körbejártuk Sümegprágát és térképet is kellett rajzolnunk. Összeállítottak egy kvízt is, amiben a hét során szerzett ismereteink segítségével kellett válaszoltunk. Estére pedig minden szoba összeállított egy drámajátékot, amit aztán előadtunk a többieknek.

Vasárnap elmentünk a szigligeti várhoz, este pedig a tanárok kiértékeltek a drá-

majjátékot, a két vetélkedőt és azt, hogy mekkora rend volt a szobákban. Ezután összehajtottuk a dolgainkat, mivel másnap indultunk haza.

Az utolsó napon, hétfőn még ellátogattunk a veszprémi állatkertbe, majd visszabusoztunk Budapestre, elbúcsúztunk az ottani diákoktól és tanároktól, majd elindultunk hazafelé.

Nagyon élvezetes kirándulás volt, rengeteg olyan szép helyet meglátogattunk, ahová valamikor még szeretnék visszamenni.

Nyári evezőstábor

Rákász Katalin

Augusztus derekán valósult meg a tizenévesek számára meghirdetett evezőstábor. 11 új kihívásokra vágyó gyerkőc jelentkezett és dolgozta/edzette végig a hetet. A helyszínt Magyarország legeredményesebb evezős klubja, a Győri Atlétikai Club Evezős szakosztálya biztosította. A hét végére kiderült, hogy sokan közülük nagyon tehetségesek, ajánlott a továbbiakban kamatoztatni a megszerzett tudást. A kezdeményezést és a tábor felkarolásáért nagy köszönet Bugár Attilának.

A résztvevők beszámolója

Egy nyári hétfői napon elindultunk Győrbe, hogy az öt napos evezőstáboron részt vegyünk. Az első nap körbevezettek minket a GyAC épületének területén és segítettek elsajátítani a technikákat a tanmedencében és az ergón. A második napon már a vízre is kieresztettek minket. A harmadik napon kimentünk a vízre, utána pedig kaptunk egy kis tanulnivalót. A negyedik napon megírtuk a tesztet, majd kimentünk evezni. Az utolsó nap közös fagyizás után elbúcsúztunk az ott megismert barátainktól és elindultunk vissza Nádszegre. Nagyon tetszett a tábor és remélem, jövőre is meg lesz szervezve. **[Kürti Dominik VI.A]**

Az első napon körbevezettek a klubban. A reggeliket mindig bemelegítéssel kezdtük, majd néhányan kimentek a vízre. A többiek ezalatt tanmedencézték vagy

ergóztak. Ebédelni egy közeli étterembe jártunk, utána lemeheztünk a strandra. Ez után ismét edzés következett, majd megkaptuk az uzsonnát. Nagyon jó volt az egész tábor, sok élménnyel és tudással gazdagodtam. Szívesen elmennék máskor is. **[Halász Ákos VII.]**

Hétfőn reggel, mikor megérkeztünk, megmutatták nekünk a csónakokat, a tanmedencét és az ergótermet. Dél előtt az edzőnk kiválasztott négy táborozót, akik kimentek a vízre. Segítségünkre voltak a lányok is, akik már régóta jártak edzeni. Ők mentek ki velünk a csónakokba is. Délben, mikor már mindenki visszajött az edzésről, átmentünk egy nem messze lévő étterembe ebédelni. Utána megpihentünk. Egykor újra folytattuk az edzést. Az edzések kemények voltak. Mindig vártam őket, de örültem is, mikor egyiknek-másiknak vége lett. Délután megint kiment a vízre 4 táborozó. Mikor visszajötték, összehajtottunk és elindultunk haza. Igaz, minden nap nagyon elfáradtam, de mindig vártam a következő napot. **[Rákász Botond VI.A]**

Prevencia detskej dopravnej nehodovosti má mimoriadny význam

PaedDr. Alena Petrovicsová

Deti do 14 rokov sú hlavnými účastníkmi cestnej premávky, ktoré sú zodpovedné za dopravné nehody spôsobené chodcami. Práve ony zapríčínajú až 40 % týchto dopravných nehôd. Väčšine vážnych úrazov sa dá predchádzať účinnou prevenciou.

Cieľom vzdelávaním a vytvorením bezpečného prostredia a osvojením si dopravných predpisov je možné počet a závažnosť nehôd minimalizovať. Začiatkom školského roka sa v galantskom okrese zvýšil počet dopravných nehôd, ktoré zapríčinili práve deti. Informoval nás o tom plk. Mgr. Juraj Čeman, riaditeľ OR PZ v Galante. Deti na ceste

- bývajú impulzívne, málo predvídateľné,
- nemajú taký zorný uhol pohľadu, ako dospelé osoby,
- majú problém odhadnúť brzdnú dráhu vozidla,
- často nevedia posúdiť reálne nebezpečenstvo na cestách.

My sa venujeme dopravnej výchove už v materskej škole. Svedčí o tom aj nedávno vybudovaný dvor, ktorého súčasťou je aj malé dopravné ihrisko. Deti materskej školy sa učia byť chodcami a zodpovednými účastníkmi cestnej premávky. Učia sa, ako prechádzať cez cestu a chápať význam dopravných značiek.

V predškolskom veku sa z nich stávajú cyklisti.

Vážení rodičia! Preto vás prosíme, nepodceňujte povinnú výbavu detského bicykla

a užitočnosť prilby! Prilba môže dieťaťu zachrániť život.

Situácia v okolí školy v ranných hodinách je alarmujúca. Spleť motorových vozidiel točiacich sa tesne pred bránou školy, príchod mladých chodcov po príchode autobusov z okolitých obcí a desiatky cyklistov v uliciach školy predstavujú reálne riziko vzniku dopravnej nehody.

Občania, ďakujem, že sa správate zodpovedne! Neohrozujte sa navzájom a buďte ohľaduplní voči druhému účastníkovi premávky!

Rodičov vyzývam k rannému pohybu. Nechajte svoje autá v garáži a priveďte svoje ratolesti do školy na bicykli. Šetríte tým životné prostredie, odbremeníte rannú špičku a otužujete pritom aj svoje vlastné zdravie.

My, panie učiteľky, vedíme vaše deti k obozretnosti na cestách. V rámci dopravnej výchovy si žiaci osvojujú pravidlá cestnej premávky. Teóriu dopĺňame praktickou činnosťou na dopravnom ihrisku v Galante. Tam sa žiaci stretávajú so svetelnou signalizáciou, kruhovým objazdom a inými dopravnými značeniami, ktoré v Trsticiach nenájdeme, a tým ich pripravujeme aj na premávku v meste.

Deti materskej školy a žiaci 1. stupňa každoročne absolvujú vzdelávacie aktivity pod názvom Doprava v kocke pod vedením mjr. Mgr. Kollárovej z OR PZ v Galante. Výborná je spolupráca aj s príslušníkmi Policajného zboru v Trsticiach. Naším prvákom venovali život zachraňujúce reflexné vesty.

Starší žiaci sa zapájajú do celoslovenskej dopravnej súťaže – Na bicykli bezpečne. Tiež musia preukázať svoje praktické zručnosti jazdy na bicykli a v testoch zvládnuť teoretické vedomosti o doprave. Verím, že spojením síl rodičovskej verejnosti a pedagógov s orgánmi Policajného zboru SR vychováme zodpovedných účastníkov cestnej premávky a aktívne prispejeme k zníženiu nehodovosti na cestách.

Tip na krásny darček

PaedDr. Alena Petrovicsová

Začiatkom novembra sa na pultoch kníhkupectiev objaví titul Galanta a okolie z neba.

Táto trojjazyčná publikácia obsahuje množstvo pútavých fotografických záberov galantského regiónu z netradičného pohľadu.

Kniha je zaujímavá tým, že ich tvorcovia nás osobne oslovili a spolupracovali sme na jej vzniku. Poskytli sme im informácie o našej Základnej škole s materskou školou.

Nájdete v nej fotografie zo života našej školy a krásne zábery z centra obce.

V prípade záujmu si titul môžete zadovážiť už teraz na sekretariáte školy.

Darujte knihu a potešte svojich blízkych!

Bližšie informácie získate
na telefónnom čísle

0918 695 142.

Tizenöt éves a Nádszegi Magán Szabadidőközpont Legyél, aki lehetnél!

Deák Magda és Deák László

A Nádszegi Magán Szabadidőközpontot 2004-ben iktatta az iskolahálózatba a Szlovák Köztársaság Oktatási Minisztériuma. A működéshez szükséges jogi és pénzügyi kereteket a törvényalkotók azaz a kiemelt céllal teremtették meg, hogy az ilyen iskolai intézményekben folyó hasznos és érdekes tevékenységek által megóvják gyermekeinket korunk káros hatásaitól.

A központ által felkínált lehetőségekkel igyekszünk hozzájárulni a mozgást, a kultúrát, a tudást szomszédos diákok és fiatalok (5-től 30 éves korig) szabadidejének hasznos és értelmes kihasználásához, a tehetségek felkarolásához, személyiségük fejlesztéséhez, valamint az egyetemes emberi értékek megismertetéséhez.

A tevékenységek meghatározó módszertani eleme az élményszerű nevelés, célja az olyan készségek fejlesztése, mint az önállóság, az alkalmazkodni tudás, a közös munkára való alkalmasság, valamint a szabadság és az azzal járó felelősség vállalni tudása.

A központ küldetése, hogy képzett és nyitott szellemű szakemberek irányításával olyan tevékenységeket kínáljon, szervezzen és valósítsa meg, melyek által aktív segítője lehet a diákok és fiatalok önmegvalósításának (vagyis, hogy megélik a bennük rejlő lehetőségeket), önmeghaladásának (vagyis, hogy akarjanak tenni másokért is, a közösségért, sőt akár az egész világért).

Mindezek eléréséhez természetesen arra van szükség, hogy az ilyen iskolai hálózatba besorolt és a vonatkozó jogi normákkal szabályozott intézményben, mint a szabadidőközpont, meglegyenek a szakszerű munkához elengedhetetlen anyagi, tárgyi (osztály- és szaktantermek, sportlétesítmények, segédeszközök), de legfőképpen személyi (fenntartó, igazgató, pedagógiai és gazdasági alkalmazottak, edzők, tánc-tanár...) feltételek. A központban a tevékenységeket pedagógusok vagy egy adott terület képesített szakemberei vezethetik. Mindkét helyi alapiskola pedagógusai számára is adott volt, és ma is adott a lehetőség, hogy a központban hozzájuk közel álló, valamint a gyerekek igényeit kielégítő tevékenységet vezessenek. Több pedagógus élt és ma is él ezzel a lehetőséggel. Lépésről lépésre eljutottunk oda, hogy a tevékenységeket felelősségteljes, szakavatott, a gyerekek kíváncsiságát ébren tartani tudó vezetők valósítsák meg.

A központ meghatározó tevékenységi formája a rendszeres órarendszerinti foglalkozások. A diákok (a kisebbek szülei segítségével) és a fiatalok ma már tudatosan

és rutinosan annyi foglalkozást választanak, amennyi az előnyükre válik.

Olyan foglalkozásokat választanak, ahol garantált számukra a siker (sport – foci, cselgáncs, kosár-, kézi-, röplabda, kidobás, teremhoki, asztalitenisz, tenisz, testépítés,

zumba, modern tánc, gymstick; művészet – előadóművészet, kézműveskedés, képzőművészet, hangszer...).

Vagy olyan foglalkozásokat választanak, amelyek elősegítik iskolai eredményeik javulását, vagy hozzásegítenek a versenyeken való sikeresebb szereplésükhöz (nyelvek – szlovák, angol, német, matematika, informatika, egészségügy, sport, előadóművészet, képzőművészet). Vannak olyan diákok is, akik olyan foglalkozásokat választanak, ahol egyszerűen csak jól érzik magukat.

További tevékenységi formája az alkalmi tevékenységek. Ilyenek a versenyek (nemzetközi cselgáncs verseny, iskolák közötti kosárlabda-, teremhoki-versenyek), kirándulások, tanulmányi kirándulások, előadások. A központ legfontosabb alkalmi tevékenységei a húsvét- és karácsonyváró,

hagyományörző foglalkozások, amelyek minden évben megvalósulnak.

Kiemelt figyelmet fordítunk a nyári táborok megvalósítására is. Több mint 15 éves fennállásunk alatt szerveztünk már kézműves-, foci-, cselgáncs- és angoltáborokat. Immár 7. alkalommal szerveztük meg a felfedezőtáborot. Meggyőződésünk, hogy az „ismeretlen” világok, emberek, kultúrák elfogadásának alapfeltétele e világok, kultúrák, emberek felfedezése, megismerése. Hisszük, hogy a felfedezőtáborok hozzájárulnak ahhoz, hogy gyermeink saját értékeiket becsülő, bátor, nyitott szellemű, elfogadó, becsületes emberré váljanak.

Bár a tehetséggondozás nem elsődleges célunk, vezetőink a felismert tehetségeket a megfelelő sportklubokba irányítják. Így váltak a központban kezdő cselgáncsozók nemzetközi versenyeket megjárt eredményes sportolókká, focistáink közül többen a legmagasabb osztályokban szereplő csapatok játékosai. Kézilabdásaink Győrben, sakkozóink pedig Nagyszombatban ver-

senyezték rendszeresen a tehetséggondozó program keretén belül. Előadónk a sikeres válogatottak után eljutottak az országos színjátzó fesztiválra. Képzőművészeink pályamunkáit pedig a szakmai zsűri az országos döntőbe választotta.

Összefoglalva tehát elmondhatjuk, hogy a központban végzett rendszeres, alkalmi és egyéb tevékenységek hasznára válnak a szülőknek, hiszen megbizonyosodhattak arról, hogy gyermekeik az általuk választott foglalkozásokon biztonságban és hasznosan töltik szabadidejüket. Hasznára válik a községnek, hiszen a központ előadói, táncosai, zumbásai, gymstickesei valamint kézművesei rendszeres szereplői a község által szervezett társadalmi és kulturális eseményeknek. Hasznára válik a két alapiskolának is, hiszen a központba járó diákok az ott szerzett készségek, ismeretek által hozzájárulnak az iskolák sikerességéhez. Hasznára válik, az alapiskolának, hiszen az iskola végzős diákjai a központban tanult társastánc-bemutatóval hozzájárulnak ahhoz, hogy az iskolától való búcsú méltó ünneppé váljon. Ami pedig a legfontosabb, hasznára válik a központba járó diákoknak és fiataloknak, hiszen a központban eltöltött alkotó idő alatt lehetőséget kapnak arra, hogy kimerítsék és megvalósítsák azt a lehetőséget, amely bennük rejlik. És ezért is lett a központ mottója az a felszólítás, hogy „Legyél, aki lehetnél”.

Mi, a központ vezetői, alkalmazottai hiszünk abban, hogy minden ember egyedi, megismételhetetlen teremtmény. Hiszünk abban, hogy mindenkiben sok pozitív tulajdonság van, ami szeretetre méltóvá teszi, amikor ezzel lép elő. Továbbra is azon munkálkodunk majd, hogy segítsünk diákjainknak, fiataljainknak abban, hogy a mindennapokban ezzel a „jobbik” résszel léphessenek elő.

A Nádszegi Magán Szabadidőközpont hetedik felfedezőtábora Igazi öröm a megismerés

Deák Magda és Deák László, a Nádszegi Magán Szabadidőközpont vezetői

A Nádszegi Magán Szabadidőközpont már 15. alkalommal szervezett nyári tábor a nádszegi gyerekek részére. Idén hetedszer szerveztük meg a felfedező-tábort azzal a kiemelt céllal, hogy a gyerekek a felfedezés során megismerkedjenek idegen országok kultúrájával és elfogadóvá váljanak a mássággal szemben. Rábred-jenek arra, hogy a világ bármely táján élő emberek csakúgy, mint mi azon munkálkodnak, hogy szebb, jobb, igazabb és boldogabb országot építsenek. Ezen a nyáron Kína volt a felfedezésünk tárgya. Képzőművésznünk segítségével sikerült olyan díszletet kialakítanunk az iskola

tornatermében, amely odavarázsolta Kína hangulatát. A gyerekek áthaladva a kartonból készült „nagy falon” azonnal Kínában érezhették magukat. Ezt az érzésüket megerősítette a sárga színű sárkányos póló, amit minden résztvevő az egész hét folyamán viselt, valamint a reggelenként felcsendülő kínai dallamok. Minden reggel az országot bemutató prezentációval kezdődött, ahol a gyerekek érdekes videók, kisfilmek, képek és hanganyag segítségével szereztek új és nem mindennapi ismereteket. Ezután az önszerveződő csapatok (Panda, Sárkány, Elefánt, Ló, Béka, Macska) óránkénti váltásban ízletes és különleges kínai fogásokat sütöttek, főztek. A kézműves foglalkozásokon pénzfát, pandát, sárkányt készítettek. A tornateremben golfoztak, tollaslabdázta és asztaliteniszeztek a résztvevők. A tánc iránt érdeklődő lányok kínai táncot tanultak és mutattak be a tábor többi résztvevőjének. Természetesen az elkészített ízletes fogásokat a gyerekek elfogyasztották, az elkészült tárgyakat hazavitték, illetve a sárkányokkal még versenyeztek is.

A hét egyik napján kirándultunk a Duna-szerdahelyi Thermalparkba. A hét utolsó napján a csapatok kvíz formájában adtak számot arról, hogy mit sikerült megtanulniuk a kínai nagy falról, a papír- és selyemgyártásról, a puskaporról, az agyaghadsegről, a pandáról, az ételekről, sportokról. Figyelemreméltó, hogy a gyerekek mekkora ismeretanyagot képesek befogadni, ha az ismeretközlés élményszerű, és ha az felébreszti a kíváncsiságukat. A kvíz után a csapatok egész heti munkájának kiértékelése következett. Nagyra értékeltük, hogy a csapatokban mindenki megtalálta a maga helyét, szerepét és mindent megtett azért, hogy a csapat jól szerepeljen. A tábor záróaktusa a „tűzijáték” volt, amit a kézműves foglalkozáson készült lufipetárdákkal imitáltunk. Minden résztvevő autentikus kínai ajándékkal és reményeink szerint maradandó, kellemes élményekkel tért haza a táborból. A kellemes élményeket Kulcsár Barbara képzőművész, Szabó Kitti fotós, prezentáció- és kisfilmkészítő, Szarka Zsófi séf, Kántor Ákos sportfelelős és Házi Csilla táncművész garantálták.

Így játszottunk régen

Rózsa Sándor, Csemadok titkár

Leültem a számítógéphez, hogy megírjam, mi történt a nyári Csemadok táborban. Nem tudok nekifogni, mert beugrik a MineCraft. Ez egy számítógépes játék, az unokák gyúrák mindig, mikor itt vannak nálunk. Hát nagyjából így játszanak a gyerekek ma...

Az idei tábor témája a játékok a mi korunkból, amikor tablet még nem volt és a telefon is tekerni kellett. Melyik gyerek tudja ma, hogy mi az a snóbli, a rikiki, a golyózás,

a bolházás, az ugróiskola vagy a gumizás és a szekerótologatás? A király-király adj katonát talán még tudják, de a többi régi játékot újra kellett tanítani. Kosarat fonni, makramézni és zumbázni tanultak, akik ott voltak a táborban. A gyerekek megtanultak létezni az érintős telefonok nélkül és a játékok összehozták őket. Végül rájöttek a vezetők, hogy a gyerekeknek már maga az együttlét is nagy örömet szerez. Nagy kedvvel jöttek minden nap megtanulni a közös játék élvezetét. Szabadon engedve is meg-

Plébániatábor a Tüskevár nyomában.

Énekes Rozália

„A boldogságot nem lehet ajándékba kapni. Egyetlen titka van: adni, mindig csak adni. Jó szót, bátorítást, mosolyt, hitet, és sok-sok önzetlen, tiszta SZERETETET.”

Ebben a tiszta és önzetlen szeretetben volt része annak a 64 gyermeknek, akik idén első ízben vehettek részt a Szent István Király Római Katolikus Plébánia által megszervezett táborban, melynek keretében Fekete István: Tüskevár című regénye volt. A szervező, Elek László esperes úr és a segítők felkészültségükkel biztosították az egész hét zökkenőmentes lefolyását. A tábor ideje alatt, mely július 22–26-ig tartott, a gyerekek jobb-nál jobb programokban vehettek részt és

próbálhatták ki ügyességüket, kitartásukat, mint pl. kézműves foglalkozás, drámajáték, vetélkedők, tutajozás a Kis-Dunán, falfestés, tábortűz... Minden napjukat szentmisével kezdték, ahol a lelkük megtelt kegyelemmel, hogy aztán az egész nap játékos örömben teljen. A záró szentmisén a gyerekek meghatározó szavakkal köszönték meg a lelkiatyjának az egész hetet és kifejezték kérésüket, miszerint a tábor folytatását várják az elkövetkező években is.

találták egymást, kitalálták segítség nélkül is a legjobb elfoglaltságot maguknak. Ha barátokat talál sz magadnak, nem vagy egyedül és ehhez csak az kell, hogy észrevedd a másikat magad mellett. Erre tanítottuk meg idén a nádszegi táborozókat. A tábor másik hetében focitábort szerveztünk a fiúknak, amit a nagycsapat edzője, Molnár Krisztián, kapusa, Kántor Ákos és játékos, Čellár Nikolas vezényelt le. A lányokat Horváth Erzsébet tanította mazsorettezni.

Ez a tábor a kilencedik volt. Az utolsónak készült, de sikerült meggyőzni a Csemadok elnökét az ellenkezőjéről, így jövőre újra várjuk a gyerekeket a tizedik tábor mesevilágába.

Szent István Napok Nádszegen

Rózsa Sándor

Elmarad idén a búcsú! Ez a hír járta a falut már július óta. Jó szokás szerint abból lett ilyen hír, hogy a Szent István napok ugyanarra a hétvégére lett hirdetve, amikor a nádszegi búcsú is tartatik. Még ez mellé a búcsúsok is másképp lettek szervezve a szokottól és a rémhír máris körbefutotta a falut. De nem oda a Buda! A templom felszentelésének ünnepe nem azon múlik, van-e körhinta, autodrom, lövölde,

meg cukorvattaárus a téren. Tízéves korig igen, ez a legfontosabb, de ezen már a falu nagy része túl van.

A mi templomunk védőszentje Szent István, jogos tehát a napokat ekkorra szervezni. Ez évben újszerűen a Szent István Napok központja a templomkert volt. Sikerral. A falu kulturális bizottsága élvezte a templomatya támogatását és a háromnapos rendezvény minden nehézség ellenére jól

sikerült. A program a terveknek megfelelően alakult, minden lezajlott, ahogyan azt a plakát hirdette.

Pénteken, augusztus 23-án megnyílt a most már 80 éves szülöttünk, Juhos Ferdinánd Nádszegi emlékeim című fényképképzőművészeti kiállítása. Igényes műsorával fellépett az Ifjú Szivek Táncszínház a kultúrházban és este diszkó volt a sportpályán a Happy Ganggel.

Szombaton: koszorúzás a magyar ál-

malalapítás kopjafájánál, középkori magyar harcművészeti bemutató a Csenkey-barantásoktól, a nádszegi történelmi tanösvény első négy állomásának felavatása, néptánc a Nádossal és a Nejelejccsel, valamint táncház, melyen a Hárompatak zenekar húzta a talp alá valót. A huszadik század eleji New Orleans-i blues zenéjének válogatását adta elő élőben Szabó Tamás szájharmonikás és zenekara Budapestről. Éjfél után többszöri nekifutásra a Fagifor-koncert is elkezdődött, s mire megjött a zuhogó eső, addigra le is zajlott.

Vasárnap a szentmise után koszorúzás Szent István szobránál. Himnusz. A sportpályán nyert a hazai csapat. Az éjjeli vihar eláztatta a hangtechnikust és elvitte a hangtechnikát. Sok helyen térdig állt a víz a faluban, folyamatosan dolgoztak rajta hajnalig. Délután fél kettőkor még kétséges volt az LGT emlékenekar esti fellépése. Van vállalkozó, akit vasárnap délből híva este nyolcra föl tudja állítani a kilenctagú rockzenekarnak a hangosítást? Van! Az LGT emlékenekar nagyon meg volt elégedve a színpadi hangtechnikával, legalább annyira, mint a közönség, aki kétszer tapsolta vissza az LGT-dalokat. A napot Sipos Dávid és DJ Szemi SAX SHOW-ja zárta le.

A jól megrendezett Szent István Napok a falu, a kulturális bizottság és a sportszervezet összehangolt munkájának köszönhetően kivívta a búcsúra meghívott vendégek elismerését is minden családban.

Futballeredmények

Rózsa Sándor, gondnok

A sportszervezet idén is nagyon hatékonyan használja a falu által rábízott ingatlant, a vezetőség pedig mindent megtesz a nádszegi fociért. A legkisebbektől a felnőtt csapatig mindenki megtalálja a pályán a lehetőséget az edzésre, barátságára, csapatépítésre, szórakozásra.

A végeredményt tekintve bátran kijelenthetjük: a sportra költött pénz jó helyre kerül. Társadalmi munkában megújult a lelátó, a beázó tető fel lett újítva, gyakorlatilag le lett cserélve, a tető szerkezetét újrafestették,

lefestették a korlátokat, és újrabetonozták a tönkrement talajt. A lebetozott és ponyvával védett táncparkett remekül szolgál a diszkókon, a gulyásfesztiválon, a sportnapon és az itt megrendezett nyári születésnapokon. A lelátóra a padok helyett kék és fehér székek kerültek, melyekből kirakva az FC NÁDSZEG felirat olvasható. Immár a kultúrált vécék is természetes tartozékai a létesítménynek.

A falu állja a sportpálya zöldjének és a hat csapat fenntartásának költségét, de

ez, mint a költő mondja, nem elég. A sportszervezet saját szervezésű akciókkal és szponzorok keresésével is próbálja növelni bevételeit, hogy a sportpályán minden adott legyen a jó focihoz, és a játékosok jól érezzék magukat. A falu a focin kívül más rendezvényekre – gyermeknapra, kutyaversenyre, nyári táborra, fitnesszbemutatóra is tudja használni a jól karbantartott sportpályát. A nádszegi fociról pedig meséljenek a csapatok eredményei.

U-11

A 2018/19-es szezonban az U11-es foci-csapat 18 csapatból a 3. helyen végzett. A bajnokság előtt volt 4 barátságos mérkőzésünk, melyek mindegyikét nyereséggel zártuk. Az idei szezonban eddig lejátszott 4 bajnoki mérkőzést szintén győzelemmel zártuk. Idén is nagy esélyünk van jó helyezést elérni. A bajnoki mérkőzésekre heti 2 edzéssel készülünk. Mindkét csoport első 3 helyezett csapata játssza majd a rájátszást a bajnoki címért. 5 csapattal játszunk 10 mérkőzést (oda-vissza alapon). Ezekből a csapatokból kerül ki az U11-es kategória győztes csapata

Álló sor balról: Juhos Erik (edző), Juhos Máté, Cserkó Csanád, Nagy Joakim, Kohel Dávid, Nagy Raul, Győri Benjámin, Erdélyi Bence, Erdélyi Roman (edző), Guggolnak balról: Nagy Noel, Mészáros Tamás, Kohel Ronald, Gyurcsi Zalán, Bosák Ákos, Bugár Zsombor, Feksenek b.: Gútai Patrik, Almási Máté

Juhos Erik, edző

U-13

A 2018/2019-es idényben a Nádszegi Sportegyesület egy újabb korosztályos, U13-as csapatot indított a járási bajnokságon. Ez a korosztály a járási bajnokságban a 4. ligát alkotja.

Az idény előtt, mint az U13-as csapat edzője, egy feladatot tűztem ki magam elé. Minden gyermeknek meg kell tanulnia, hogy egy csapat csak akkor tud eredmé-

nyeket elérni, ha van csapatszellem - segítik egymást, tiszteletben tartják társaikat és ellenfeleiket. Elengedhetetlen továbbá a versenyszellem és az akarat. Keményen kell dolgozni az edzéseken és a mérkőzéseken is. Fontosnak tartottam megismertetni velük a technikai tudás mellett a taktikai gondolkodás alapjait (helyezkedés, feladatok különféle pozíciókon stb.), hiszen ez a korosztály már a pálya majdnem teljes hosszát kihasználva játssza a mérkőzéseket.

A tapasztalatok alapján kijelenthetjük, hogy a gyerekek megértették: ha van össze-

tartás, összjáték, csapatjáték, ha képesek harcolni egymásért, és ha az egyéni érdek háttérbe szorul, akkor jobb eredményeket is képesek elérni.

Külön öröm számunkra, hogy a fejlődés mellett bajnokként zárhattuk a 2018/2019-es idényt.

A 21 bajnoki mérkőzésből 19-et nyertünk meg 1 döntetlen és 1 vereség mellett, miközben minden ellenféllel 3x játszottunk. Előfordult, hogy a 3 mérkőzésből 2x idegenben nehéz csatát vívtunk.

A csapat jelenlegi játékosai a következ-

zők: Boča Adam, Csánó Levente, Cserkó Csanád, Erdélyi Bence, Erdélyi Levente (csapatkapitány), Gányi Kristóf, Győri Benjamin, Halász Ákos, Juhos Máté, Kiss Botond, Kiss Patrik, Kohel Dávid, Mátyás Bálint, Rákász Botond és Vörös Dávid.

Edzők: Gányi Zsolt, Lénárt András és Szabo Ferenc.

A csapatmunkát az is jól tükrözi, hogy az U13-as bajnokság 10 legjobb góllövői között 3 nádszegi gyerek is szerepel, a házi gólkirályunk Erdélyi Levente 23 góllal, Rákász Botond 21 góllal és Kiss Botond 15 góllal.

Gányi Zsolt, edző

Álló sor balról: Gányi Zsolt (edző), Halász Ákos, Kiss Patrik, Csánó Levente, Erdélyi Levente (C), Győri Benjámin, Kiss Botond, Kohel Dávid, Szabo Ferenc, Guggolnak balról: Gányi Kristóf, Cserkó Csanád, Rákász Botond, Mátyás Bálint, Juhos Máté, Erdélyi Bence, nincs jelen: Boča Adam, Vörös Dávid

U-15

A 2018/2019-es idényt a tabella negyedik helyén végeztük. Három ponttal maradtunk le a dobogós harmadik helyről. Elértünk 16 győzelmet, volt 7 vereségünk és 1 döntetlen mérkőzésünk. 105 rúgott góllal és 35 kapott góllal zártuk az idényt. A három legjobb góllövő: Vontszemu Marko 28, Lovas Ádám 24 és Erdélyi Samuel 11 góllal.

Az elmúlt szezon nagyon tanulságos volt mindannyiunk számára. Mondhatjuk ezt a gyermekek nevében is, mert ők maguk is megtapasztalták, ha hiányos az edzésátogatás, az kihat az eredményekre. Ez alatt az egy év alatt nagyon jó csapat kovácsolódott össze. Ez elmondható technikai szempontból, a csapatszellem, illetve az összetartás terén is. Az egyik legfontosabb tényező a fociban a csapategység. Hiába vannak egyéni kiemelkedő tehetségek a csapatban, csakis az összjátékból van eredményesség.

A nyár közepén megkezdttük a felkészülést az új, 2019/ 2020-as idényre. Az edzéseket szép számmal látogatják a gyerkőcök és már várják a mérkőzéseket, az új kihívásokat. Szeretnénk, ha a mérkőzéseken minél több szülő, rokon, barát és ismerős drukkolna, hogy a játékosok érezzék az érdeklődést. Előre is köszönjük a bizalmat és a biztatást.

Juhos Tibor, edző és Cserkó János, csapatvezető

Álló sor balról: Juhos Tibor (edző), Vontszemu Marko, Kiss Dániel, Bugár Márton, Orbán Gergő, Vigh Kristián, Erdélyi Samuel, Kollárik Alex, Vörös Dávid, Cserkó Gergely (C), Cserkó János (csapatvezető), Guggolnak balról: Gányi Kristóf, Csánó Levente, Kiss Patrik, Mátyás Bálint, Kiss Botond, Erdélyi Levente, Rákász Botond, Feksenek, balról: Halász Ákos, Horňák Jakub

Álló sor balról: Sárkány Tibor, Csellár Nikolas, Győri Ákos, Nagy Tamás, Győri Adrián, Šimonek Kristóf, Anderko René, Šimonek Roland, Godány Adrián, Borka Béla (csapatvezető), **Guggolnak balról:** Kurucz Vilám, Cserkó Gergely, Vontszemü Róbert, Juhos Krisztián (C), Bugár Péter, Vigh Kristián, Fekszenek, balról: Juhos Adrián, Amási Viktor.

U-19

Tavaszi idényünket a 2018/19-es évadban csapatunk nagyon jól kezdte. Az első fordulóban Vágán nyertünk 3:1-re, a csapatnak ez a győzelem nagy önbizalmat adott. A hazai mérkőzéseket mind megnyertük, Karcsát 7:2, Balonyt 8:0, Szap-Nyáradot 8:2 arányban győztük le. A tavaszi

mérlegünk 9 mérkőzés, ebből 6 győzelem, 1 döntetlen és 2 vereség, így a tabellán a 4. helyen végeztünk. A góllövőlistán 2. helyen végzett Čellár Nikolas, aki már az A csapat tagja. Godány Adrián és Vontszemü Róbert szintén az A csapat tagjai. Az U15-ös csapatból jöttek fel közénk játékosok: Cserkó Gergely, Vigh Krisztián és Orbán Gergő tehetséges fiatal srácok, szeretnénk beépíteni őket a csapatba. Jelentkezett még 3 fiú a szomszédos faluból, Vásárútról, ahol nincs

ifjúsági csapat és itt szeretnének focizni.

A jövőt illetően célunk minél jobb helyezést elérni és szép focit játszani, hogy mérkőzéseinkre minél több néző látogasson ki. Végül szeretnénk megköszönni támogatóinknak, hogy segítenek nekünk és bízunk benne, hogy a továbbiakban is számíthatunk rájuk.

Az ifjúsági csapat játékosai és edzői:
Sárkány Tibor és Borka Béla.

Felnőtt csapat

A felkészülést a 2019/2020-as szezonra július 1-én kezdtük meg a nádszegi felnőtt csapattal. A keret létszáma változatlan maradt, de személyi cserék történtek. 4 új játékos csatlakozott a kerethez: Dušan Bednár Alsószei, Renczés Gábor Gúta, Farkas Norbert Kisudvarnok és Farkas Máté Királyrév csapatától igazolt hozzánk, illetve ami nagyon örömteli, hogy az ifi

csaptból is felkerültek játékosok a felnőttek közé. Čellár Nikolasz és Godány Adrián már a múlt szezonban is a felnőttekkel készült, most pedig Vontszemü Róbert is csatlakozott a felnőttekhez.

A bajnoki küzdelmekre heti 3 edzéssel készültünk és hétvégén felkészülési mérkőzésekkel színesítettük a felkészülést. Az elmúlt szezonban a védekezéssel volt a kisebbik gondunk, ezért próbáltunk olyan játékosokat szerződtetni, akik a támadásban tudnak hasznukra lenni. Ezeken a mérkőzéseken az elsődleges cél az új játékosok beépítése volt, ami úgy nézett ki, hogy sikeres lesz, hiszen minden mérkőzésen sok gólt szereztek. A védekezésben

továbbra is stabilak voltunk, ezért az első bajnoki mérkőzés előtt nagyon optimistán álltunk a szezonhoz.

Sajnos, ahogy mondani szokták - ember tervez, Isten végez - nagyon rossz pillantban ért utol minket a balszerencse. A felkészülést szinte sérülés nélkül tudtuk le, de az első mérkőzés előtt egy nagyobb sérüléshullám súlytott minket. Varga Dezi az egész szezonra kidőlt és az első mérkőzésre többen is kisebb-nagyobb sérüléssel bajlódta. Ez rányomta a bélyegét a szezonra: mivel nagyon fiatal csapattal rendelkezünk, nincs még meg a kellő rutin a nehéz helyzetek kezelésére. A játék minősége nem nagyon romlott, de a helyzet-

kihasználásunk katasztrófális volt, nem volt olyan játékosunk, aki úgymond a háttára vette volna a csapatot. Idővel, ahogy épült fel minden játékosunk, a teljesítményünk és az eredményeink is javultak. Jelenleg ott tartunk, hogy az utolsó három mérkőzésünkön nem szenvedtünk vere-

séget. Ennél viszont nagyobb pozitívum, hogy nincs sérült játékosunk és szinte mindenki rendszeresen jár edzésre, amik nagyon jó hangulatban folynak.

A vezetőség részéről minden feltétel adott a jó szerepléshez. Kis türelemmel az Ő és közönség részéről és alázatos munká-

val a játékosktól ez a csapat a következő években szép sikereket érhet el. Ehhez az alap – a tudás – már megvan, de még több tapasztalatot kell szerezniük, hogy minden szituációt helyesen tudjanak kezelni.

Molnár Krisztián, edző

Állnak, balról: Szabo Ferenc, Mészáros Barnabás, Lénárt András (C), Németh Márk, Bombicz György, Sárkány Kornel, Dmytro Kozyr, Király László, Molnár Krisztián, Szöcs Tomáš, Kántor Ákos, Sárkány Kornel (csapatvezető), **Guggolnak, balról:** Pekaj Marek, Komrhel Zsolt, Oleksandr Piven, Csellár Nikolas, Juhos Nikolas, Borka Bence, Varga Dezi

Gratulálunk Juhos Máténak!

Máté kicsi korától kedveli a focit. Az U11-es korosztály csapatában játszik 6 éves korától (2015-től), csatár poszton. Június 22-én a csapat részt vett a farkasdi focitornán, ahol a 7-es rúgó versenyen 20 gyermekből a 2. helyen végzett, illetve a „torna legjobb játékosa” díjat kapta.

A 2018/2019-es szezonban összesen 75 gólt lőtt, ezzel megszerezte a **járási gólkirály** címet.

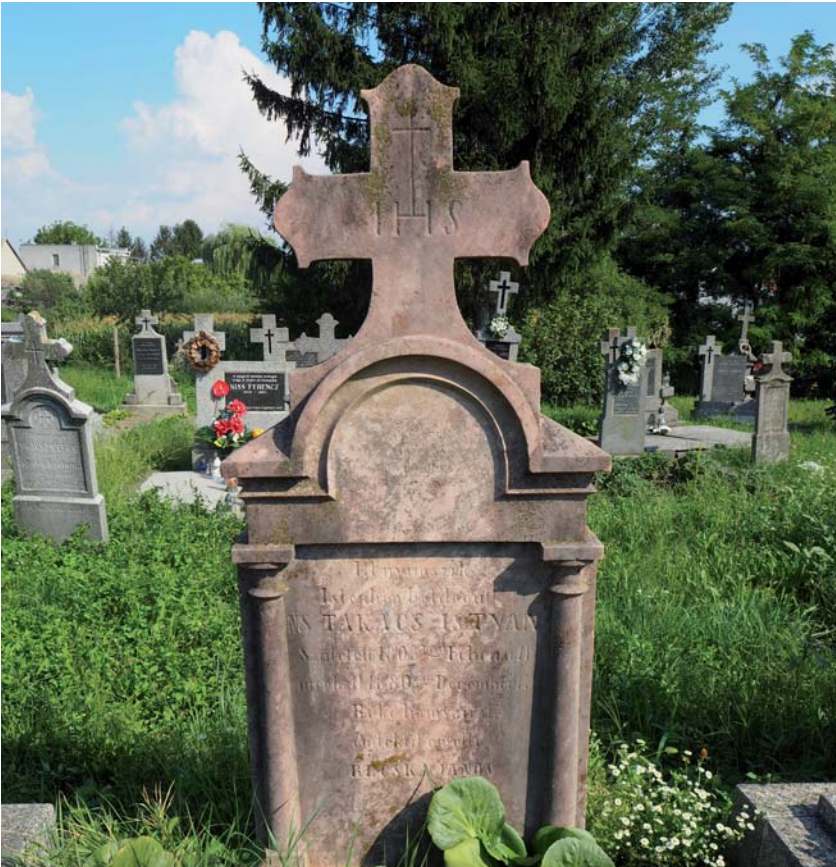
Nádszegi történetek

Bugár Andrea

A Nádszeg Anno rovat azért jött létre, hogy kicsit többet tudjunk meg falunkról, az utcaneveinkről, a szobrokról melyek a falut díszítik.

A rejtélyes Kasztrol képe

Legnagyobb fejtörést a Kasztrol képe okozta. Sehol semmilyen felirat, senki nem tud róla semmit. Az elnevezés is furcsa. Az értelmezőszótár szerint a kasztrol német eredetű szó, jelentése kétfülű lábas vagy hosszúnyelű mély serpenyő. Egy egyházi jellegű emlékműhöz nincs semmi köze. Mint a Cigánytemetés cikkből is kiderül, az emlékművet Nemes Szabó József állíttatta. Őt hívta a falu Kasztrolnak. Szabó József 1852-ben született. 1908-ban 56 évesen meghalt. Gyereke nem született.

Amikor állandóan temetésre harangoztak

A 19. századi Magyarországon a kolerára volt a legrettegettebb betegség. A beteget megállíthatatlan hányás és hasmenés kínozza ilyenkor. A betegség nagyon gyors lefolyású volt, általában halállal végződött. A legnagyobb ilyen járvány 1831-ben Indiából Oroszországon át került Európába. A magyar hatóságok védekezésésképpen lezárták az északi határt, ám ezzel leállt a kereskedelem. Ennek következtében éhínség tört ki 4 északi megyében, majd lázadások. A hatóságok ezért

újra megnyitották a határokat. Sajnos túl korán. A kolerát nem sikerült feltartóztatni. 1831 nyarán Magyarországra is betört a járvány.

Nádszegen a kolerajárványnak 146 áldozata volt. Előtte a falu körülbelül 1800 lelket számlált. Gyakorlatilag minden családból meghalt valaki. Állandóan temettek, hiszen voltak napok, amikor nyolcan, kilencen is meghaltak. Az emberek joggal hitték, hogy eljött a végétélet napja. Az augusztus 13-tól szeptember 22-ig tartó 41 nap rettegéssel telt. A haláltól félt emberek különféle fogadalmakat tettek, így szinte minden városban találhatóak fogadalmi szobrok, melyeket a járványok túlélői állítottak. Ilyen a nádszegi templom előtt álló Szentháromság-szobor is. A szobor

talapzatán olvasható a régi díszes felirat, hogy „Állíttatta nemes Takács István és felesége, Tóth Terézia“. Takács István és Tóth Terézia A 1833-ban házasodtak össze. Jómódúak voltak. Gyermeük nem született.

Nemes Takács István 1880-ban hunyt el, felesége 1884-ben. Takács István nagyon jó állapotban lévő síremléke ma is megtalálható a nádszegi öreg temetőben. A sírkőre a következő felirat is fel van véve: emlékül emelte Recska János.

Recska János 1872-ben nősült be Nádszegre. Diószegen született 1844-ben, Hrtshka János Grinádból (Grünau, ma Pezinok része) származó német szolga- legény és Gáspár Terézia gyermekeként. A magyar fülnek szokatlan nevet 1844-ben a család Recskára változtatta. A Nádszegre nősült ifj. Recska Jánosnak és feleségének, Szabó Máriának 4 fia és 4 lánya született. Recska János 1914-ben halt meg. Sírja nemes Takács Istváné mellett található.

Cigánytemetés

Írta: Katona Kálmán

Azt igazán nem lehet megállapítani, mi volt, vagy egyáltalán volt-e rendes neve. Nádszegen nem anyakönyveztek. Valaol kóborlás közben, szekéren, vagy árokszélen született. Mikor? ...Azt se lehet tudni. Az ő törzsükben nem volt más megjelölés, csak annyi, hogy jóval az első háború előtt született, éppen jégveréskor.

Ott lakott apósával, Gónór Jancsival egy sátor alatt, a csöpöni földveremben. Legközelebbi szomszédjuk az utolsó és egyetlen nádszegi nemes volt, Nemes Szabó József Kasztrol. Érezte is a szomszédokkal nemesi mivoltát. Nem a földveremben lakott, hanem három-négyméternyi fokkal följebb építette meg sárvískóját. Badókat csak akkor engedte közvetlen szomszédságba, ha a talaj, vagy az árvíz kizavarta őket a földveremből. (Tudniillik mi egyszerűen Badónak hívtuk a hősünket.)

Ez a nádszegi nemes, akit meg Kasztrolnak hívtak a faluban, mindig bricsesznadrágot hordott, meztláb járt, rongyos volt és csontos arcát ollóval borotválta. Aprócska termetét büszkén himbálta az emberek előtt, akikkel különben egyáltalán nem érintkezett. Miből élt? Még a szomszéd cigányok sem tudták volna megmondani. És főleg, miből tudott a falu határában egy szobrot állítani? Ez aztán teljesen rejtély maradt.

A szobor fehérre meszelt oszlopa kis kápolna-üregget tartott. Belül Szűz Mária állott a gyermek Jézussal. Kasztrol, hogy itt is távol tartsa magától az emberekkel, nem a nádszegi, hanem a királyrévi faluszéhez építette közelebb a szobrot. De azért mégis csak nádszegi szobor lett be-

lőle, mert a nádszegi dűlők szélén állt. A Feketevíz partján az ország-úti kanyarban. Egyszerűen Kasztrol képének hívták a nádszegiek a szobrot, sőt lassan az előtte elterülő dűlő is fölvette ezt a nevet. Idővel fogalom- má vált a Kasztrol képe. Ha valaki egy órája elment, akkor azt mondták: körülbelül a Kasztrol képénél lehet. Kasztrol képénél esett ki a kocsikerek, vagy törött el a lőcs. Egyszer még rablógyilkosság is történt a Kasztrol képénél.

A földverem már majdnem tele volt ágiószággal. Mind Jancsi volt meg Jóska. Megkülönböztetésül pedig: Kisjancsi, vagy Kisjóska. A lányok mind Mária voltak. Nem írok számot — félt, nem lenne elég a megszámláláshoz a lábamujja sem — hány pereputtya volt Badónak.

Írigyeltem őket sokszor, hogy nekik nem kell iskolába járni. Méhettek szabadon, ahová az ekhósszékér vitte őket. En az ő korukban még vonatot se láttam. Meztláb járta még a hóban is No, ezt nem nagyon írigyeltem tőlük. Sajnos, én is jártam iskolába decemberben, meztláb. Badó volt a cigányszögek gyártója. Csinált azonkívül fűrókat, fejszéket. Ezekkel házalt, miközben zsebében ott volt a cénára fűzött kukorica-szem. Egyszer hozzánk is bejött, bagót kért az apától és fogott egy tyúkot a kukoricájával. A gyomrát mindennél jobban szerette. Az is lett a veszte. Gútay Vince, a falu leggazdagabb embere és nagy kocsmárosa, egyszer elhívta repát kapálni. Ebédre úgy jóllakott a Badó tőrőscsikmákkal, hogy belehalt. Kirepedt a gyomra.

Híre futott még aznap délután, hogy meghalt a Badó. Nőde ilyet?! Hogy egy cigány meghaljon! Még a legöregebb emberek sem emlékeztek rá Nádszegre, hogy valaha a faluban meghalt volna egy Gónór-cigány.

Tyű, be jó frissítő ujság volt ez mindenki részére. Nőde most mi lesz a hullával? Biztos a földverembe ássák, vélt Szépe Fabiné, aki a halottvirasztásoknál szokott magaköltőle énekeket énekelni. Mert hiszen a gónór nem ember. Nincs is megkereszelve. Boló Jusztli... az más, az rendes cigány volt, a falu másik szeléről. Ők legalább úgy néztek ki, mint a falu elszegényedett arisztokratái. Nem dolgoztak és mégis úrnak látszottak. Hej...! volt is az szép temetés, az a Boló Jusztli! Be gyönyörűen húzta a Pisti, Tóni, Gatyva, meg a Maeska, azt, hogy „Kidúlt a fa mandulástól.“ De ez...?

Még a főtánító úr se menne oda. Pedig milyen szépen tudott az búcsúztatni, isten nyugosztalja. Énekelve búcsúztatta el a főtánító a halottat, minden rokonát néven szólítva. Úgy csinálta ezt, mintha a halott mondaná. Ha asszonytól búcsúzott a halott, akkor annak hangosan föl kellett zokogni, jelezvén, hogy tudomásul vette a búcsúszót. A férfiak hangos orrtrombitálással jelezték, hogy ők is tudomásul vették. Minél több pénze volt annak, aki a búcsúztatót íratta, annál több rokont szólított meg a halott, a főtánító úr hangján. És ahol nem volt több pénz, csak a kisdzabott temetési díj, ott csak rideg ásmennel felelt vissza a főtisztelendő úrnak.

Igy hát, hogyan is képzelhető, hogy Badót a temetőbe temessék, a pap meg a kántor közreműködésével. Nem, nem. A kiváncsiság annyira fölzaklatta az emberek idegeit, hogy este nem tudtak lefeküdni. Kimentek Csöpönbe, lesték, mi lesz? Hanem ott aztán volt is mit látniok. A cigány-sátort hatalmas tábornúzek világították meg. A család és a közeli falvak cigányai virrasztották a halottat. De nem ám úgy, mint nálunk, hogy egész éjjel kísérteties énekeket éne-

kelnek, hanem hangosan vidámkodtak. A fölbérelt muzsikás cigányok remegve húzták a ropogós csárdást. A halottat két üdvívalgó darabonl cigány tartotta a hónaljánál fogva. Minden asszonytól táncgal búcsúzott el a halott. Mégpedig úgy, hogy két kezükkel a halott bokáit kellett rángatniok a zene ritmusára. Közben a földveremben egyre növekedett a cigányok száma, mert a Nagyjósák meg a Nagyjancsik lóháton járva értesítették az egész járás cigányságát. Másnap szünet nélkül folyt a vigalom. A következő éjjel, megkoszorúzás előtt meg is etették a halott Badót. Harmadnap, mise után, megszólaltak a harangok Ejnye-ejnye, csak nem a Badónak húzzák?

— Szaladj fiam, szaladj lányom, tudd meg, kit harangoznak ki?
— A Badót!
— A Badót!

Hát nem Istenkísértés ez?! Tyűl még Bugár Gábornak sem harangoztak ennyit. Pedig mikor az meghalt, hát a házatól egészen a temetőig el kellett az utat simítani, hőmbölgővel.

Délután mielőtt megkezdődött volna a temetés, még egyszer kiharangozták Badót. A földverem már tele volt díszbe öltözött cigányokkal. Az asszonyokon piros, meg sárga színű volt minden. A férfiak legtöbbször bordóbársony pruszlik, ezüstgombokkal. Epp. Kolompár János, a vajda búcsúztatta a halottat, midőn a pap meg a kántor megjelent a ministrárgyerekkel a földverem partján, amely immár nagyon kezdett hasonlítani Fesztly Árpád nagy körképéhez.

Hát bizony a mi kántorunk kívágt a rezel. Olyan búcsúztatót mondott, hogy még a Győri Jánosnak is lelki-üdvére szolgált volna. Utóvégre a gónór cigány is ember, ha így tud fizetni...
A cikkben névszerint említett személyek 1852 és 1869 között születtek.

Versek

Deák László

Sárga-kékbe

Minden reggel korán, ötkor,
Amikor még csönd van, akkor,
Találkozik föld az éggel
Nyári hó a téli jéggel
Vérvörös a sárga-kékkel
Fáradt a föld az eget kérdi
Mikor lesz majd, hogy elérí
Eléri a sárga-kéket
A boldogot, a jót, a szépet
Hallgat az ég, majd átöleli
S a föld olyankor, újra hiszi
Hogy őt az ég, tán szereti
Újra csönd van, újra béke
Felöltözünk sárga-kékbe

Olykor

Olykor, hogyha tamáskodom
Verejték foly homlokomon
Elindulok, el a zöldbe
Fáim közé ki a kertbe
Elindulok le a mélybe
Föl is érek föl az égbe
Találkozom ott a csönddel
Semmi zaj zavarni nem mer
Minduntalan csak azt kérem
Talán egyszer meg is érem
Csak azt kérem, mit szeretnék
Legyek azzá, ki lehetnék

Feleségemnek

I.
Kertemben virulnak már a vázádba szánt virágok
Hol elpusztulnak, mint megannyi világok
Egyik viszi, másik kapja
Újra nőnek, az Úr adja

II.
Szerelem virágunk tán nem nő fel az égig
Hisz reszkető hitemet oroszlánok tépik
Hogyha egyszer újra a pusztába kell mennem
A nagy Isten hal meg, tán örökre bennem

III.
Koronám mára porba hullt
Fegyverim eléd, mind letettem
S bár minden nappal szebb a múlt
És tisztán látok, mint ki megvakult
Mégis reszketek és félek
Vajon hiszed-e igazán,
Örömmel halnék meg érted
Vajon hiszed-e,
Igazán örömmel halnék meg érted

Nyelvtanulás

Rózsa Sándor

Lassan tíz éve lehet körülbelül, hogy bekerültem a nádszegi helyi rockzenekarba. A Fagifor akkoriban állt össze újra, talán épp egy születésnap kapcsán. Gyakoroltunk tisztességesen, új tagként igyekeztem is rendesen. A banda tagjai régóta ismerték egymást, gyerekkori barátok, falubeliek. A jó fülű amatőr zenészek közül ketten romák, akiknek a szülei még hegedűvel a hónuk alatt indultak a lakodalomba. Nem is volt ezzel semmi baj, és ma sincs, míg el nem jött az első fellépés. Indulunk a számmal és bement a dobos, hogy most a „gádzsi” jön. Beüti a négyet, én meg állok és nézek. Akkor mit játszunk? Mindenki tudta, csak én nem. Nekem kell kezdenem a számot, de csak a csend. Mert nem értem. Akkor mi van? A gádzsi cigányul asszony, és egy LGT-szám ezzel a szóval kezdődik. Ezt kéne játszani. Amikor később azt mondta be, hogy „bisbersiki naszáhe”, akkor aztán kiborultam. Ennek véget vetek, mondom. Ők itt együtt nőtek föl, ismerik egymás nyelvét, cigányul mindenki tud egy kicsit. A városi gyerek tanuljon meg cigányul és kész. Meg is tárgyaltam a Frenkivel, hogy megtanítsa cigányul, de ennek ára van. Két tyúk. Semmi probléma, ennyit megér. Vettem Tósnýárasdon a csibefarmon két élő tyúkot, beraktam a nájlonszatyorba, hogy ne piszkítsák nekem össze az autót, és irány haza. Taksony környékén még halottam a csapkolódást hátulról, Szeliben már csönd lett. Megálltam a Pityunál, mert valami dolgom volt vele. Közben elmondtam a nyelvtanulást. Nem hiszi. Gyere, mondom, nézd meg a tyúkokat! Megnézte. A hullájukat. Belegabalyodtak és megfuladtak a szilontáskában. Döglött tyúk, az nem kell. Elástuk őket a kertben. De mi lesz az én nyelvleckéimmal? Nem szóltam semmit, két hét múlva hoztam a másik két tyúkot. Okosan ám! Szépen dobozban. A dobozon van szellőzőlyuk és még zöldet is dobtam nekik, ha megéheznének útközben. Túl is élték a transzportot. Próba csak pénteken van, addig hova tegyem őket otthon, el ne kóborogjanak? Egyszer, még Kajalon kikötöttem a vasárnapi ebédet a nyakánál fogva a fához, mint a lovat. Mit mondjak? Nem lett jó vége. Megvilágosodtam! Ott a kutyaól. Berakom oda, jó nagy,

elférnek és kibírják a pénteki próbáig. Be-deszkáztam a kutyaól bejáratát, ne tudjanak kijönni. Nem is jöttek ki. Élve. Dzseni, a kutya, rossz néven vette a kilakoltatást, és addig várt, míg az egyik tyúkeszű kinézett a deszkák közül, a kutya meg spontán módon leharapta a kitekintő betolakodó fejét. Ettől vérszemet is kapott a kutyaól jogos tulajdonosa. A másik tyúkért maga ment be. Reggel csirketollak szanaszét az udvaron, a deszkák lefeszítve az ólról, Dzseni mellső lába a zsákmányon és büszkén várja a dicséretet. Mit csináljak? Összeszedtem, ami maradt a tyúkokból. Elástam. Oda a nyelvtanulásnak megint.

Váltottam. Frenkivel megegyeztem a kocsmában, hogy megfelelő számú féldeci ellenében leckéket vehetek cigány nyelvből. Az első órán, a harmadik közös féldeci után mondom, hogy kezdjük akkor az alapszavakkal. Hogyan mondják cigányul azt, hogy atommagfúzió? Ezt nem tudom, mondja. Na akkor valami más alapfogalmat a gyakorlati életből. Hogyan mondják cigányul, hogy differenciálegyenlet? Csend. Na vége, mondom. Ha ilyen alapszavakat sem tudok megtanulni, akkor föl adom. Így aztán maradtam az, aki vagyok, tudatlan, városi gádzsó.

ŐSZI PROGRAMAJÁNLÓ

OKTÓBER 6. VASÁRNAP - 17:00

VERSSZÍNHÁZ – TUREK MIKLÓS MONODRÁMÁJA
PETŐFI ÉLETÉRŐL ÉS MUNKÁSSÁGÁRÓL A KULTÚRHÁZBAN

OKTÓBER 6. VASÁRNAP - 18:00

GYERTYAGYÚJTÁS AZ ARADI VÉRTANÚK EMLÉKÉRE
A TEMPLOMKERTBEN A CSEMADOK SZERVEZÉSÉBEN

OKTÓBER 20. VASÁRNAP - 18:00

WASS ALBERT-EST – RÉKASI KÁROLY ELŐADÁSA
A KULTÚRHÁZBAN A CSEMADOK SZERVEZÉSÉBEN

OKTÓBER 26. SZOMBAT - 16:00

NÉPI HARC TESTKULTÚRA A MÁTYUSFÖLDÖN
KOPECSNI GÁBOR ELŐADÁSA, A MMM PT SZERVEZÉSÉBEN

NOVEMBER 8. PÉNTEK - 20:00

NÁDOS-TÁNC-HÁZ A PÓSFA ZENEKARRAL A KIS-DUNA VENDÉGLŐBEN

NOVEMBER 24. VASÁRNAP - 17:00

„NEM ÉLHETEK MUZSIKASZÓ NÉLKÜL”NÓTAEST A KULTÚRHÁZBAN

KULTÚRHÁZI HETI NAPLÓ

A kultúrházban tevékenykedő csoportok heti menetrendje

Hétfő	13:00-17:00	Könyvtár
	16:30-17:30	Néptánc-próba - Aprónádos
	17:30-19:00	Néptánc-próba - Kisnados
	19:30-21:30	Néptánc-próba - Nádos
Kedd	17:00 -18:30	Autóiskola
Szerda	13:00-17:00	Könyvtár
	14:00-18:00	Gítár- és harmonikaoktatás
	17:30-19:00	Kisénekkari próba - diákok
	19:00-21:30	Fúvószenekari próba
Csütörtök	14:00-18:00	Gítár- és harmonikaoktatás
	16:00 -16:30	Ringató foglalkozás 3 éves korig /kéthetente/
	18:00-20:00	Énekkari próba - Zsálya
Péntek	13:00-17:00	Könyvtár
Szombat	09:00-17:00	Zongoraoktatás

